37761 - Oruç tutmaya gücü yetmeyen hasta

Soru

Üzerimde geçmiş yıllarda Ramazan ayından pek çok kaza orucu borcum var ve şu ana kadar da bu kaza oruçlarını tutmadım. Şimdi ben, midemdeki bir hastalıktan dolayı oruç tutamıyorum. İleride oruç tutabilecek miyim yoksa tutamayacak mıyım onu da bilmiyorum. Çünkü bu hastalığım, müzmin bir hastalık olabilir. Bu yılın Ramazan ayı ile geçmiş yıllardaki günlerin oruçları konusunda ne yapmalıyım?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Yüce Arş'ın Rabbi olan Allah Teâlâ'dan size şifâ vermesini niyaz ederiz.

Bu konuda güvenilir bir doktora başvurmanız gerekir. Eğer midenizdeki hastalığınızın iyileşme ümidi varsa, iyileştikten sonra bu yılın Ramazan ayının günleri ile geçmiş günlerden tutamadığınız günleri kaza etmeniz gerekir.

Çünkü Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[وَمَن كَانَ مَرِيضاً أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ... سورة البقرة من الآية: 185 ...]

"Sizden kim, (oruç tutamayacak kadar) hasta veya yolcu olursa, (oruç tutamadığı günler kadar) başka günlerde kaza eder."(Bakara Sûresi: 185)

Eğer hastalığınız, iyileşme ümidi olmayan bir hastalık ise, bu takdirde tutamadığınız bu yılın Ramazan ayı ile geçmiş Ramazan aylarının her günü için bir yoksulu doyurmanız gerekir.

Çünkü Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ ... سورة البقرة من الآية: 184 ...]

"(Yaşlılık veya iyileşme ümidi kalmamış hasta gibi devamlı özrü olup da) oruç tutmaya güçleri yetmeyenlere (oruç tutamadıklar her gün için) bir yoksul doyumu kadar fidye vermeleri gerekir." (Bakara Sûresi: 184)

İbn-i Abbas -Allah ondan râzı olsun- yukarıdaki âyeti tefsir ederken şöyle demiştir:

"Oruç tutmaya gücü yetmeyenden kasıt, oruç tutmaya gücü yetmeyen yaşlı erkek ve yaşlı kadındır. Bunlar, (tutmadıkları) her günün yerine bir yoksulu doyururlar." (Buhârî; hadis no: 4505)

İyileşme ümidi olmayan hastanın hükmü, yaşlı erkeğin hükmü gibidir.

İbn-i Kudâme -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"İyileşme ümidi olmayan hasta oruç tutmaz, fakat her gün için bir yoksulu doyurur. Çünkü o, yaşlı adam hükmündedir." (el-Muğnî; c: 4, s: 396)

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn de -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Sürekli bir âcizlikten dolayı oruç tutamayan ve bu âcizliğin ortadan kalkma ümidi olmayan kimse, yaşlı erkek ve kansere yakalanmış, iyileşme ümidi olmayan hasta gibidir.

Bu kimseye oruç farz değildir. Çünkü bu kimse, oruç tutmaya gücü yetmemektedir. Oysa Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

[فَاتَّقُوا اللهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ...] سورة التغابن من الآية: 16

"(Ey mü'minler!) O halde gücünüz yettiği kadarıyla Allah'tan korkun (Allah'tan korkmada güç ve takatinizi harcayın)." (Teğâbun Sûresi: 16)

Yine, Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

[لاَ يُكَلِّفُ اللهَ نَفْساً إِلاَّ وُسْعَهَا لَهَا...] سورة البقرة من الآية: 286

"Allah, bir kimseye gücünün üzerinde yük yüklemez."(Bakara Sûresi: 286)

Fakat bu kimsenin, orucun yerine her gün için bir yoksulu doyurması gerekir.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.